POVEȘTI DE IARNĂ

texte traduse și adaptate de 11 centre, institute și biblioteci culturale din cadrul Universității Babeș-Bolyai

CUPRINS

POVESTEA COLINDEI AUSTRIECE STILLE NACHT [NOAPTE DE VIS]..... 3

CRĂCIUN ÎN CALCUTTA..... 5

LEGENDA COPACILOR VEȘNIC VERZI CARE NE AJUTĂ SĂ RENUNȚĂM..... 8

LEGENDA DESPRE GIEWONT CEL VITEAZ..... 11

CRĂCIUNUL MICUȚULUI VIOLONIST..... 14

UN AJUN DE CRĂCIUN DE MODĂ VECHE..... 17

YUKIONNA (FEMEIA ZĂPEZILOR)..... 26

LUMINI DE DOR PESTE DOURO..... 30

日本昔話 POVESTE JAPONEZĂ - RECUNOȘTINȚA COCORULUI..... 34

LEGENDA ANULUI NOU CHINEZESC NIÁN SHÒU – 年☒..... 37

ZĂPEZICA СНЕГУРОЧКА..... 39

POVESTEA COLINDEI AUSTRIECE STILLE NACHT [NOAPTE DE VIS]

Vestita colindă Noapte de vis [Stille Nacht] s-a născut în vremuri de război, foamete și sărăcie. Cei doi creatori ai minunatei melodii, Joseph Mohr și Franz Xaver Gruber au crescut ei înșiși în condiții vitrege de război. Copilăria lor a fost marcată de lipsuri și griji, de aceea credința în D-zeu era singura care oferea speranță acelor oameni marcați de greutatea vremurilor. Religiozitatea oamenilor izvora și din condițiile grele de trai. O melodie frumoasă era primită ca o rază de speranță.

În anul 1816 în satul Oberndorf din regiunea Salzburg tânărul preot Joseph Mohr scria un text de șase strofe cu titlul „Stille Nacht! Heilige Nacht!“. Abia doi ani mai târziu, în ziua de Crăciun a anului 1818, Joseph Morh înaintează textul prietenului său Franz Xaver Gruber, care era învățător în satul vecin, Arnsdorf și organist în Oberndorf. Rugămintea lui Joseph Mohr era de a scrie note pentru aceste versuri. În seara de Crăciun 1818 cei doi cântă pentru prima dată frumoasa colindă la sfârșitul slujbei. Era o melodie scrisă în Re major pentru două voci cu acompaniament de chitară.

Melodia a fost primită cu entuziasm de enoriași și s-a răspândit mai întâi local, existând dovezi scrise ale receptării în satele învecinate. Numele creatorilor au fost apoi uitate. În 1854 s-au făcut cercetări în zona Salzburg pentru a identifica adevărații compozitori. Abia în anul 1866 melodia a fost preluată într-o carte de cântece religioase în Salzburg. De atunci colinda s-a răspândit mai întâi în regiunea Tirol și de acolo în Europa, America și Canada. Organistul Mauracher a dus mai întâi colinda în satul natal Fügen, valea Ziller, iar colindătorii Rainer au jucat un rol important în răspândirea ei.

Izvoare locale spun că ei ar fi cântat melodia în anul 1819 de Crăciun și mai apoi în 1822 în fața Împăratului Francisc I și a Țarului Alexandru I al Rusiei în timpul vizitei acestuia în casa contelui Dönhoff.

Din valea Ziller corurile familiilor Rainer și Strasser au dus colinda în Europa și Anglia. Mai apoi, în 1839 corul familiei Rainer condus de Ludwig Rainer a pornit într-o călătorie prin America care a durat până în 1843. Există dovezi ale prezentării melodiei în New York în seara Crăciunului anului 1839. Dar probabil corul a cântat-o în această perioadă de mai multe ori. Misionari catolici și protestanți au răspândit mai apoi colinda pe toate continentele. Azi există 300 de traduceri ale colindei în diferite limbi și dialecte.

Cu ocazia împlinirii a 200 de ani de la nașterea colindului, Asociația Stille Nacht Austria a publicat materiale informative, care au ca scop informarea publicului cu privire la originea colindului în regiunea Salzburg și la răspândirea lui. Pagina de internet a societății, www.stillenacht.at oferă informații complete despre istoria melodiei și a locurilor. Există și mai multe muzee tematice în regiunile amintite.

Sursa: www.stillenacht.at

Centrul Clujean pentru Studii Indiene
Text de Mihaela Gligor, director

CRĂCIUN ÎN CALCUTTA

Uneori, când mă gândesc la el, Crăciunul acela îmi pare neverosimil. Și totuși, l-am trăit cu bucurie și s-a numărat între cele mai frumoase de până acum. Nu am avut brad împodobit, dar m-am răsfățat sub razele blânde ale soarelui și am privit oamenii care, deși născuți în alte credințe, își urau unul altuia Merry Christmas! cu o dezinvoltură ce m-a făcut să mă simt ca acasă.

Atmosfera de sărbătoare cuprinde India încă înainte de Diwali (Dīpāvali), festivalul luminilor, celebrat deopotrivă în hinduism, sikhism, jainism și chiar buddhism. Diwali are loc anual, în octombrie - noiembrie, și este, de regulă, asociat cu zeița prosperității, Lakshmi, sau cu alte multe tradiții locale ce leagă Dīpāvali de o pleiadă de zei și zeițe, între care Sita și Rama, Vishnu, Krishna, Yama, Yami, Durga, Kali, Hanuman sau Ganesha. În limba sanscrită, Dīpāvali înseamnă „șir de lămpi". În timpul festivalului se aprind milioane de candele, simbolizând triumful binelui asupra răului, iar participanții poartă haine noi și își oferă unii altora dulciuri, gustări și cadouri.

Mari amatori de festivaluri, indienii sărbătoresc și Crăciunul, cum aveam să descopăr, cu încântare. În dimineața acelui Crăciun am ajuns, pentru prima dată, la St. John's Church, una din cele mai frumoase biserici construite de britanici în Calcutta, inaugurată în anul 1784. Am găsit-o învăluită într-o liniște nefirească. Doar păsările din cocotierii din curte sfidau liniștea cu larma lor. Lumina pătrundea cu îndrăzneală prin ferestrele înalte și dădea o aură specială vechiului altar. De nicăieri, a apărut un bărbat care, după ce mi-a urat Merry Christmas!, s-a așezat la orgă și a început să cânte Holly Night. Am ascultat vrăjită și, pentru o clipă, am uitat că mă aflu în Calcutta. A fost cel mai special cadou al acelui Crăciun!

De la St. John's Church am mers la St. Paul's Cathedral, o minunată catedrală construită în stil gotic, terminată în anul 1847, aflată chiar peste drum de Victoria Memorial, în zona cea mai frumoasă, mai efervescentă şi mai cosmopolită a metropolei. Dacă la St. John's Church era linişte, la St. Paul's Cathedral părea că şi-au dat întâlnire toţi locuitorii Calcuttei! Curtea largă adăpostea cel mai drăguţ aranjament de Crăciun pe care l-am văzut vreodată. Scena clasică a naşterii era vizitată de oameni de toate religiile, care se bucurau împreună şi îşi urau Merry Christmas!

În New Market, piaţa cea mai mare a Calcuttei, Crăciunul acela mi-a oferit o explozie de lumină şi culoare. Cocotierii erau împodobiţi cu ghirlande multicolore, iar vânzătorii purtau căciulă de Moş. De peste tot se auzea muzică de Crăciun, iar copiii alergau de colo până colo cu clopoţei în mâini. Era o forfotă de nedescris, iar în aer pluteau mirosuri delicate, de caramel şi scorţişoară, de la miile de Christmas cakes coapte şi vândute peste tot. O astfel de prăjitură, umplută cu stafide, nuci, migdale şi caju, stropită bine cu sirop de caramel şi pudrată din belşug cu scorţişoară şi vanilie, era cel mai potrivit cadou pentru seara de Crăciun.

Cu prăjitura în mână am străbătut Park Street, peste care erau întinse şiraguri nesfârşite de ghirlandele colorate. Din loc în loc apărea Moş Crăciun, sub care se aliniau, la poză, sutele de indieni şi turişti ce umpleau oraşul. La Blue Sky Cafe se discutau intens tradiţiile de Crăciun din toate colţurile lumii şi curgeau elogiile pentru bucătarii care s-au străduit să ne surprindă cu un meniu special, de sărbătoare.

Înserarea mă găsea, de obicei, în camera mea, însă atunci am rătăcit pe străzi și m-am bucurat de bucuria oamenilor care fredonau, la unison cu muzica ce se auzea de peste tot, Holly Night sau Jingle Bells. La multe ferestre erau aprinse candelele rămase de la Diwali. Hotelul meu, aflat peste drum de Madina Masjid, în Mirza Ghalib Street, era scăldat în lumină. Când chemarea muezinului a anunțat Isha, rugăciunea de seară, mi-am luat la revedere de la Crăciunul meu petrecut în Calcutta. Știam, încă de atunci, că nu va fi egalat, vreodată, de un altul. A fost o sărbătoare cu adevărat magică! O să-mi amintesc, mereu, zâmbetele acelea calde și urările venite de la oamenii Calcuttei, fie ei creștini, hinduși, musulmani, jaini sau orice altă credință.

Crăciunul acela l-am petrecut ca o mare familie! Împreună! Acesta este, de altfel, spiritul Crăciunului. Și te găsește oriunde s-ar nimeri să îl petreci. Merry Christmas to all!

LEGENDA COPACILOR VEȘNIC VERZI CARE NE AJUTĂ SĂ RENUNȚĂM

Legenda copacilor veșnic verzi este o poveste foarte frumoasă din tradiția piemonteză, despre puterea generozității, dar păstrează și un mesaj profund care poate fi descifrat datorită învățăturilor strămoșilor noștri.
Iată povestea...

Se apropia iarna și se făcea tot mai frig. O păsărică, ce avea o aripă frântă, nu știa unde să găsească adăpost.
-Poate copacii acelei păduri mă vor adăposti pe timpul iernii printre frunzele lor?—se gândi sărmana vietate. Cu mici sărituri și zboruri scurte abia reuși să ajungă, cu mare greutate, până la marginea pădurii. Primul copac pe care-l întâlni fu un mesteacăn cu o mantie argintie.
-Prea bunule mesteacăn,—imploră păsărica—vrei să mă lași să locuiesc printre frunzele tale până la primăvară?
—Sunt deja foarte ocupat să am grijă de frunzele mele. Du-te în altă parte!—răspunse mesteacănul.
Păsărica țopăi până în dreptul unui castan falnic.—Mărețule castan—i se adresă mititica—îmi permiți să rămân la adăpostul frunzișului tău cât e vremea rea?
—Dacă te-aș lăsa printre frunzele mele, mi-ai ciuguli toate castanele. Pleacă de-aici!—exclamă castanul.
Păsărica zbură cum putu mai bine cu aripa sa rănită, până ajunse lângă o salcie albă. –Salcie prea frumoasă, m-ai putea primi printre ramurile tale cât e vremea rea?—întrebă din nou păsărica.

«DOVE VAI, PICCOLO MERLO?»
GLI DOMANDÒ UN BELL'ABETE.

«NON LO SO. SONO IN CERCA DI UN RIFUGIO DAL FREDDO,
MA NESSUNO DEGLI ALBERI DELLA FORESTA MI VUOLE AIUTARE»

—Nici în ruptul capului! Eu nu găzduiesc niciodată necunoscuți!—răspunse salcia.
Biata de ea nu mai știa unde să caute ajutor. O văzu atunci un brad și o întrebă:
—Încotro te duci, păsărico?
—Nu știu, —răspunse. —Copacii nu vor să-mi dea adăpost, iar eu nu pot zbura departe cu aripa asta ruptă.
—Vino aici la mine, sărmano!—o invită marele brad. Atunci păsărica se lipi strâns de trunchiul bradului, printre ramurile sale dese pentru a se proteja de frig.
—Și eu aș vrea să te ajut,—spuse timid o voce gingașă din apropiere. —Pot să îți ofer ceva de mâncare, pe ramurile mele vei găsi multe bobițe bune de mâncat. Cel ce vorbea era un mic ienupăr.
—Și eu te voi ajuta! —exclamă o voce puternică. —Îi voi proteja pe ienupăr și pe brad de vânturile puternice și de îngheț! Nu ești singură, păsărică dragă. Noi vom avea grijă de tine! —adăugă marele pin care auzise tot.
Păsărica era înduioșată și le mulțumi din toată inima celor trei copaci pentru bunătatea lor sufletească, iar înainte să adoarmă, se rugă cerului să-i aibă în paza sa pe prietenii care s-au dovedit a fi atât de generoși cu ea, iar rugăciunea ei zbură grațios printre nori precum un fulg de nea.
În timpul celei mai lungi nopți din an, în vreme ce păsărica, bradul, ienupărul și pinul dormeau duși, Crivățul din Nord veni să se joace prin pădure. Biciui frunzele copacilor cu suflarea sa geroasă și fiecare frunză atinsă căzu la pământ rotindu-se.
—Pot să mă distrez cu toți copacii? —îl întrebă Crivățul din Nord pe tatăl său, regele Vânturilor.
—Nu, —răspunse regele—cei care au fost buni cu firava păsărică pot să-și păstreze frunzele.
Și astfel, Crivățul din Nord se văzu nevoit să-i lase în pace pe brad, pe pin și pe ienupăr, care își păstrară în acest fel frunzele toată iarna.
Și de atunci mereu s-a întâmplat astfel...

Sursă
https://www.risfoglia.it/un-mito-eziologico-per-i-piu-piccoli-la-leggenda-dei-sempreverd/

LEGENDA DESPRE GIEWONT CEL VITEAZ

Demult, pe vremea când se potcovea purecele cu șapte potcoave de oțel, lumea nu era nici pe departe așa cum o știm noi. Ținuturile în care locuim noi astăzi erau acoperite de niște ape necuprinse. În adâncuri trăiau fel și fel de creaturi, care mai de care mai ciudate. Chiar și un balaur.

La un moment dat balaurul s-a însurat cu frumoasa Magura. Din dragostea lor au venit pe lume puzderie de copii, dintre care numai fiii erau șase la număr: Hawran, Muran, Gerlah, Kriwan, Volohin, Giewont. Aveau și fiice: Purcărina, Galbina, Azuria, Dincolța, Mijlocia și Dindosa. Când copiii s-au făcut mari, mama lor, Magura i-a întrebat ce vor să fie. Hawran a răspuns că vrea să se facă pescar, Muran - zidar, Gerlah - cântăreț, Kriwan - fierar, Volohin – cioban iar Giewont, cel mai mic și mai puternic dintre frați, strigă:

- Eu vreau să fiu cavaler, pentru ca frații și surorile mele să trăiască în liniște și pace. Eu o să-i apăr.

Kriwan, fratele lui Giewont, cel care devenise fierar, îi făuri o armură bună și trainică. Așa că Giewont stătea de pază la zidurile gospodăriei și veghea să nu se apropie vreun intrus. Iar surorile, așa ca fetele... Purcărina se învârtea toată ziulica în jurul porcilor, Auria și Azuria țeseau pânză și coseau haine, Dincolța, Mijlocia și Dindosa stăteau acasă și găteau pentru flăcăi. Depărtița era cea mai frumoasă și mai cochetă dintre ele. Le făcea ochi dulci băieților și le râdea în față, cu îndrăzneală. Flăcăii veneau din tot ținutul, ba chiar și de peste mări și țări, și se dădeau peste cap să-i câștige inima, dar ea încă visa cai verzi pe pereți și-l aștepta pe prințul din poveste. Într-o zi i se arătă în vis că alesul va veni dinspre miazănoapte. Și de atunci, doar înspre acea parte a lumii privea.

Tot pe atunci trăia un rege puternic, pe nume Ger, a cărui domnie se întindea asupra ținuturilor de la miazănoapte, și-avea o iubită palidă pe nume Iarna.

Când regele Ger află despre frumoasa Depărtița, își trimise solii să i-o aducă la palat – dacă nu de bunăvoie, atunci cu de-a sila. Dar Giewont stătea la postul său și de fiecare dată îi trimitea înapoi de unde-au venit. Când văzu că nu se lasă și nu se lasă, îi bătu bine și-i aruncă peste gard, amenințându-i că data viitoare le rupe picioarele. Se înfurie cumplit preaputernicul Ger văzând atâta îndărătnicie și se hotărî să se răzbune.

- Trebuie să-i venim de hac, că prea și-a luat-o în cap – îi strigă Ger Iernii.

Se sfătuiră o vreme bună cum să facă să-i înfrângă lui Giewont vigilența – știau prea bine că nu era chip să-l învingă în luptă. Până la urmă le veni o idee. Iarna se înveșmântă în straie albe, mândre, strălucitoare și începu să se fâțâie de colo-colo prin fața lui Giewont, făcându-i ochi dulci, doar-doar l-o zăpăci și l-o face să-și părăsească postul.

Ehei, știu ele femeile ce să facă, cum s-o sucească, să le ia băieților mințile. Și bietul Giewont era doar un flăcău, victimă sigură, bineînțeles că pică în plasa frumoasei și cochetei Ierni, care-i făcu inima să-i bată atât de tare, de răsunau văile munților! Ziceai că tună și fulgeră non-stop, nu alta. Înțelegând că victoria nu-i departe, Iarna îi susură lui Giewont cu o voce mai dulce decât mierea:

- Hai, iubitule, frumosule, hai cu mine, și rău n-are să-ți pară.

Giewont, cam nărod ca toți flăcăii cuprinși de focul dragostei, nu așteptă să i se spună de două ori, coborî de pe ziduri și începu s-o curteze pe Iarna cum știa el mai bine. Regele Ger îi ceru mâna, dar Depărtița nu se învoi – cum ar fi putut?

Și se hârjoniră cât se hârjoniră, ca toți îndrăgostiții din toate timpurile, până la un moment dat, când Ger căzu asupra lui cu putere grozavă și îngheță pământul sub picioarele lui Giewont, prinzându-l de glezne cu lanțuri groase de gheață. Atât așteptau oștenii lui Ger! Se opintiră și-l împinseră pe Giewont și acesta căzu pe spate, ca și când tocmai s-ar fi întins să se culce. Și se întâmplă un lucru ciudat, necurat - Giewont adormi pe vecie. Văzându-și fratele adormit și înțelegând ce se întâmplase, frumoasa Depărtița se puse pe un plâns atât de amarnic, încât șuvoaiele de lacrimi umflară pâraiele și lacurile din tot muntele.

În schimb, Iarna se dovedi a fi milostivă. Prinsese drag de cavaler, se pare, căci îl acoperi cu un giulgiu alb și strălucitor de zăpadă. Și uite-așa, Giewont doarme până în ziua de azi, cu ochii închiși și mâinile pe piept, încleștate pe spadă.

În realitatea noastră cea de toate zilele, Giewont e cel mai înalt masiv din Munții Tatra de Vest, situați în întregime pe teritoriul Poloniei. Iar „frații și surorile" din povestea de mai sus sunt alte vârfuri muntoase aflate în Polonia și Slovacia, pe care vă invit să le bateți cu pasul!

Giewont (Sursa imaginii: pixabay.com)

- text adaptat după o legendă de pe: http://www.sp12.miasto.zgierz.pl/unia/bartek6c/O%20dzielnym%20giewoncie.html

** adevăratele denumiri ale vârfurilor muntoase menționate în povestire sunt: Hawrań, Murań, Gerlach, Krywań, Wołoszyn, Giewont, Świnica, Zolto, Niebieska, Skrajna, Pośrednia, Zadnio, Osobita.*

Adaptare liberă după povestirea „La Noël du petit joueur de violon” (1887) de Camille Lemonnier, realizată de Andreea Gînga și Andreea Atomei, studente, specializarea Limba și literatura franceză, anul II, Facultatea de Litere.

CRĂCIUNUL MICUȚULUI VIOLONIST

A fost odată ca niciodată un bărbat foarte bogat, domnul Cappelle, care locuia împreună cu singura sa fiică, Elena, și servitorii săi credincioși într-o casă somptuoasă. Toți cei din oraș îi știau caracterul neșovăitor și privirea rece. Într-o zi, pe sub ferestrele acestui om înstărit, se auziră niște zgomote. Servitorul Ioan, îl înștiință deîndată pe domnul Cappelle că un cerșetor, care intrase în curte, începu să cânte la vioară de răsuna întreaga stradă. Agasat de o asemenea îndrăzneală, mai ales că an de an domnul Cappelle dăruia primăriei 100 de franci pentru cei nevoiași, îl trimise pe Ioan să-l alunge pe cerșetorul al cărui cântec devenea sâcâitor.

Dar nici nu apucă bine Ioan să coboare la micul violonist, că Elena îl opri cu hotărâre.

– Vino, micuțule, vino aici, l-a îndemnat ea pe băiețel, strecurându-și prin deschizătura porții fețișoara gingașă și făcându-i semn să se apropie.

Micul cerșetor își scosese pălăria și cu un zâmbet stângaci, intră în holul mare cu pereții pictați, pavat cu marmură albă, privind cu nespusă uimire înălțimea bolților. Băiețelul făcea mișcări repetate, umile și domoale din cap pentru a-i saluta pe cei de dinăuntru.

Fetița îl întâmpină cu o voce caldă spunându-i să nu-i fie frică și îl întrebă dacă are tată. Micuțul cerșetor, țintuindu-și cu privirea papucii învechiți, ridică din umeri, semn că nu înțelege.

– Doamne-Dumnezeule, e surdo-mut! strigă în gura mare Ioan. Mi s-a părut mie că e așa.

– Cum să fie surdo-mut, dacă ieri a cântat la vioară? îl dojeni Elena.

Apoi, fata își dădu seama că singurele motive pentru care băiatul nu scotea o vorbă erau obârșia și graiul său străine de acele meleaguri. Îi luă mâna și-i dărui cei câțiva gologani de la tatăl ei sfătuindu-l să-și cumpere o prăjitură fiindcă în acea seară avea sa fie Crăciunul. O lacrimă mare și caldă se prelinse pe obrazul băiețelului, semn al recunoștinței lui fără margini, apoi îl auziră strigând din toată inima: Il poverello! care pe limba lui se tâlcuia „săracul”.

Francesco își puse pălăria la loc și își continuă drumul până ce ajunse în fața vitrinei unei măcelării unde atârnau lanțuri prelungi de cârnați ornați cu flori din hârtie de aur și nenumărate alte bucate după care îi lăsă gura apă bietului hoinar. Cutează într-un sfârșit să intre și îi arătă măcelarului cu degetul o bucată de ficat. După ce așeză unul din bănuții căpătați pe tejghea, negustorul îi tăie partea aleasă, iar într-o clipită băiețelul o înfulecă pe toată și o zbughi afară.
Următorul popas îl făcu în fața unei patiserii. Aici își desfătă ochii cu o sumedenie de bunătăți nemaivăzute și nemaigustate de micul rătăcitor. Privirea îi fu vrăjită de un turn de budincă, iar în partea de sus a celui din urmă rând de cremă, printre fructele confiate care străluceau pe zahărul crustei de gheață, observă o micuță zână de zahăr cu rochiță albă, ridicată pe vârful piciorului stâng, ținând cu multă grație piciorul drept în aer. Plăpânda făptură avea brațele deschise ca și cum ar fi avut de gând să-și ia zborul spre altă lume. Pofta îi da ghes băiețelului să cumpere cu unul din bănuții rămași un omuleț din pâine, însă cofetăreasa găsi de cuviință că pentru un gologan prăpădit nu putea să-i dea decât o pâinică uscată și vai de ea.

Drumul micului violonist nu luă sfârșit aici. După ce reuși să-și procure câte ceva de-ale gurii, porni din nou pe străzile înghețate ale orașului cuprins de o forfotă nemaipomenită: oamenii intrau și ieșeau din magazine căutând cadouri pentru cei dragi. Dulciurile, pe care adulții și copii le purtau în mâinile înghețate, își răspândeau aromele în aer. Din peisaj nu lipseau, bineînțeles, orășenii evlavioși care se întorceau de la biserică îngânând colinde, în ciuda gerului năprasnic.
Micuțul violonist păși timid în biserică. Ușor, ușor, mirosul de tămâie și lumina slabă, călduță a lumânărilor îl învăluiră. Înaintă spre soba în care ardea un foc mocnit și când ajunse lângă ea își întinse pălmuțele și piciorușele înghețate dând slavă Bunului Dumnezeu că l-a învrednicit de o așa bucurie înainte de Crăciun. O căldură plăcută îi cuprinse trupșorul acoperit de paltonul zdrențuit și, pe nesimțite, ațipi sub privirile tăioase ale femeilor în vârstă care umblau de colo-colo. Deodată, vocea mânioasă a paracliserului îl readuse cu picioarele pe pământ. Alungat fără pic de milă din Casa Domnului, micuțul violonist se văzu nevoit să înfrunte gerul nopții cu vioara în mână și piciorușele învinețite de frig.

Văzându-se în asemenea hal, băiețelul își spune în sinea sa:
- Francesco, sărăcuțul de tine, oare de ce ai plecat tu din munți? Ți-ai părăsit familia și pe toți cei dragi ca să faci înconjurul lumii împreună cu camarazii tăi. Și unde sunt ei acum? Paul, săracul, a murit, cât despre ceilalți, cine știe ce li s-o fi întâmplat? Ce bine mai era când mergeam cu toții de

Crăciun la Napoli cântând din viori și cimpoaie! Eram întâmpinați cu mare bucurie, iar gazdele ne pregăteau bucate alese și dulciuri într-atât de bune încât te lingeai pe degete de plăcere... Și mămuca mea dragă, câte lacrimi a vărsat ea până să mă lase să plec. Știa că nu mă voi întoarce la timp ca să-i stau la căpătâi în ultimele clipe. De asta mi-a și dat vioara, ca să o simt alături de mine când cânt. Am pierdut tot ce aveam, iar acum îmi pierd și speranța...

Șirul gândurilor i-a fost brusc întrerupt de trei băieței, cu puțin mai mărișori decât el, care umblau cu colinda din poartă în poartă cu nădejdea că vor căpăta fie ceva de-ale gurii, fie vreun bănuț de la cei cu dare de mână. Vrând să le dea o mână de ajutor, violonistul nostru începu să-i acompanieze lin la vioară. Aceștia însă, gândindu-se că băiețelul caută să-i lipsească de câștig, îl alungară cu vorbe grele.

Pașii îl duseră din nou sub ferestrele luminate ale familiei Cappelle. Neîndrăznind să bată la ușă, se întinse pe prag și adormi. Deodată, niște arome suave, asemeni celor din patiserie, îi gâdilară nările înghețate: vanilie, scorțișoară, șofran și lămâie. Soarele era o caisă uriașă care strălucea deasupra râurilor de siropuri fructate și ale dealurilor de cremă care se întindeau până departe. Ochii lui Francesco zăriră apoi un imens munte de caramel pe care se ridica turnul din vitrina patisierului. Auzi un glas dulce ca mierea care îl chemă pe nume, iar în fața ochilor îi apăru un șir de trepte de zahăr. Le urcă plin de emoție și traversă trei galerii, una mai dulce ca alta: prima din budincă, a doua din nuga presărată cu alune, iar a treia din biscuiți cu migdale. Spre marea lui mirare, în ultima galerie îl aștepta nimeni alta decât zâna de zahăr pe care o văzuse în turnul patisierului, dar cu mult mai frumoasă și mai dulce. Ea îi mărturisi violonistului nostru iubirea pe care i-o purta și amândoi voiră să se căsătorească pentru a trăi pe vecie împreună. Însă, totul începu să se întunece, iar lumea dulciurilor se destrămă topindu-se într-un hău adânc ce se deschise de nicăieri. Zâna își luă rămas-bun de la Francesco și dispăru de parcă nici n-ar fi fost. În dimineața de Crăciun, servitoarea domnului Cappelle deschise ușa casei. În fața ei, zăcea micuțul violonist adormit pentru totdeauna în zăpada înghețată.

Judith Leyster, Băiat cântând la vioară (1625-1635).

Imagine preluată de pe website-ul https://useum.org/artwork/Boy-Playing-A-Violin-Judith-Leyster

Traducerea și adaptarea din limba norvegiană au fost realizate de către studentele din anul al II-lea, specializarea Limba și Literatura Norvegiană, în cadrul Practicii Profesionale: Anton Alexandra (NO-SP), Buză Adina-Luiza (NO-EN), Hock Cristina-Adelina (NO-EN), Panait Raluca-Maria (LC-NO), Șuch Laura-Ingrid (NO-EN), coordonate de lect.univ.dr. Raluca-Daniela Duinea.

UN AJUN DE CRĂCIUN DE MODĂ VECHE

de Peter Christen Asbjørnsen

Era o seară întunecată de decembrie în Kristiania[1]. Vântul legăna arțarii bătrâni și teiul din exteriorul ferestrei, zăpada căzuse pe stradă, iar starea mea de spirit era la fel de mohorâtă precum vremea aceasta. Era Ajunul Crăciunului, primul pe care urma să nu îl petrec acasă. Devenisem ofițer acum ceva timp și mă gândeam să le fac o bucurie bătrânilor mei părinți cu prezența mea, înfățișându-mă femeilor din satul natal în toată splendoarea și gloria. Dar o febră tifoidă m-a pus pe patul de spital. Fusesem externat cu numai o săptămână în urmă și acum eram în mult așteptata stare de convalescență. Am scris acasă să îmi fie trimis calul vânăt, gri cu pete mici albe și haina din piele de ren a tatei, dar scrisoarea cu greu putea ajunge acasă înainte de a doua zi de Crăciun și doar de Anul Nou mă puteam aștepta să fie calul aici. Colegii mei erau plecați din oraș, iar eu nu aveam o familie de care să mă bucur. Cele două femei în vârstă care m-au găzduit erau probabil oameni amabili și cumsecade și m-au îngrijit cu multă atenție la început, când m-am îmbolnăvit. Dar felul lor de a se comporta era prea de modă veche pentru a fi pe placul tinerilor. Se gândeau mai mult la ce s-a întâmplat în trecut și, când îmi povesteau despre oraș, așa cum se petrecea deseori, îmi aminteau prin felul naiv de a povesti și interpreta de vremuri apuse. Casa în care trăiau se potrivea cu firea de modă veche a acestor doamne. Era una din acele ferme vechi de pe strada Tollbod, cu ferestre adânci, scări și holuri lungi și înfricoșătoare, camere întunecate și poduri unde îți zbura gândul fără să vrei la spiriduși și fantome – exact același tip de casă – poate chiar identică cu cea prezentată de Mauritz Hansen în povestea „Bătrâna cu bonetă”[2]. În plus, grupul de prieteni al gazdelor mele era foarte restrâns; în afară de o soră căsătorită și câteva femei plictisitoare, nimeni nu venea niciodată acolo. Singurul moment de însuflețire era vizita unei nepoate frumoase și a unor nepoți veseli și plini de viață, cărora trebuia să le spun mereu basme și povești cu spiriduși.

Încercam să îmi distrag atenția de la singurătatea și disperarea mea urmărind oamenii care se preumblau de-a lungul străzii, prin zăpadă și vânt, cu nasul vinețiu și ochii pe jumătate închiși. Începuse să mă amuze să urmăresc forfota din farmacie: ușa nu stătea o clipă, servitori și țărani tot veneau și plecau, iar când ieșeau din nou pe stradă, începeau să își consulte rețetele. Părea că unii reușiseră să le descifreze, pe când altora le luase mai mult, gândindu-se și clătinând din cap. Sarcina era prea grea pentru ei. Se înserase, nu mai puteam să disting chipurile, dar mă uitam la clădirea cea veche de vizavi. Așa cum erau farmaciile atunci, cu pereții maro-roșcat, întunecați, fațada ascuțită, turnul cu giruete și ferestre de plumb, aducea aminte de arta arhitecturală din timpul lui Christian al IV-lea. Doar lebăda era atunci la fel de liniștită ca și acum, cu un inel de aur la gât și aripile întinse în zbor. Eram pe punctul de a mă cufunda mai adânc în reflecțiile mele despre păsările captive, când m-au întrerupt zgomotul și râsetele copiilor din camera alăturată, dar și un ciocănit slab, feminin, în ușă.

După ce am poftit-o înăuntru pe cea mai în vârstă dintre gazdele mele, domnișoara Mette, a intrat făcând o plecăciune de modă veche și m-a întrebat cum o mai duc, rugându-mă să mă alătur ei în acea seară.

-Nu vă face deloc bine să stați așa singur aici în întuneric, dragule locotenent, a adăugat ea. Vă rog, nu ați vrea să veniți pe la noi? Bătrâna mamă Skau și fetițele fratelui meu au venit. Poate că vă vor distrage puțin atenția, sunt niște copii foarte voioși.

I-am acceptat invitația prietenească. Când am intrat, focul ardea în gura sobei de teracotă, iar lumina roșiatică pâlpâia în cameră prin ușa larg deschisă a cuptorului. Încăperea era foarte spațioasă și mobilată în stil vechi, cu scaune de piele întoarsă și avea o canapea special concepută ca să fie comodă pentru femeile cu rochii cu falduri. Pereții erau împodobiți cu picturi în ulei: portrete ale unor doamne rigide cu coafuri pudrate, ale familiei Oldenborg și ale altor persoane renumite îmbrăcate în armuri sau rochii roșii.

- Trebuie să ne scuzați, domnule locotenent, dar nu am aprins încă lumânările, a spus domnișoara Cecilie, sora cea mică, căreia i se spunea de obicei Sillemor, și care m-a întâmpinat cu o reverență exact ca sora sa. Copiilor le place să se zbenguie pe lângă foc la asfințit, iar mamei Skau îi place să pălăvrăgească lângă vatră.

-Pălăvrăgeală-n sus, pălăvrăgeală-n jos, arunci vina pe noi de parcă ție nu ți-ar plăcea să stai la taclale în timp ce coși, domnișoară! a răspuns bătrâna doamnă Skau. Ei, dar bună seara, domnule! Haideți și luați un loc și povestiți-mi cum sunteți. Vi se citește slăbiciunea pe chip!

A trebuit să îi spun despre boala mea, iar ea mi-a povestit foarte detaliat despre problemele ei cu reumatismul și astmul. Din fericire, am fost întrerupți de copii care au țâșnit-o pe ușa dinspre bucătărie, unde au vizitat-o pe bătrâna Stine, îngrijitoarea casei.

-Mătușă, știi ce a spus Stine? a strigat un prichindel cu ochii căprui. A spus că în noaptea asta trebuie să stau în pod cu ea și să îi dau spiriduşului de Crăciun[3] terci, dar eu nu vreau, mă tem de spiriduș!

-Ah, Stine a spus asta doar ca să scape de voi. Nici măcar ea nu îndrăznește să urce în pod pe întuneric, zăpăcita, pentru că a fost speriată de spiriduș odată, a spus domnișoara Mette. Dar nu îl salutați pe locotenent, copii?

-Ah, dumneavoastră erați, locotenente, nu v-am recunoscut, sunteți tare palid! A trecut mult timp de când nu v-am văzut, au spus copiii într-un singur glas, adunându-se în jurul meu. Trebuie să ne spuneți ceva hazliu, a trecut așa mult timp de când nu ne-ați mai spus o poveste! Povestiți-ne despre Smørbukk și Gulltann[4], povestiți-ne!

A trebuit să povestesc despre Smørbukk și câinele Gulltann și, pe lângă acestea, să le mai spun două basme despre Vaker-nissen[5] și Bure-nissen care își furau fân unul de la altul: într-o zi, s-au întâlnit în timp ce furau și s-au încăierat, făcându-se nevăzuți într-un nor de fân. A trebuit să le spun și despre spiriduşul din Hesselberg care a necăjit câinele de la fermă până când stăpânul l-a aruncat peste hambar. Copiii au aplaudat entuziasmați și au râs:

-Și-a meritat-o din plin, urâtania de pitic răutăcios! au spus ei, cerându-mi să continui.

-Nu, acum îl deranjați prea mult pe locotenent, copii, a spus domnișoara Cecilie. Acum mătușa Mette vă va spune probabil o poveste.

-Da, da! Spune-ne, mătușă Mette! au strigat cu toții.

-Chiar nu știu ce să vă spun, a răspuns mătușa Mette. Dar pentru că am adus vorba de spiriduși, o să vă povestesc puțin și despre ei. Vă amintiți de bătrâna Kari Gausdal, copii, care a fost aici și a copt pâine și turte și care avea mereu atât de multe basme de spus?

-A, da! au strigat copiii.

-Ei bine, bătrâna Kari mi-a spus că a lucrat la orfelinat aici cu mulți ani în urmă. Pe atunci, orfelinatul acesta de la marginea orașului era și mai trist decât este acum, fiind o clădire întunecată și înfricoșătoare. Kari, pe atunci o fată foarte drăguță și harnică, a ajuns și ea acolo, lucrând ca bucătăreasă. Într-o noapte, s-a trezit și a început să prepare băutura. Ceilalți slujitori i-au spus: „Ai grijă să nu te trezești prea devreme. Înainte de ora două, nu trebuie să pui băutură la fiert."

„Dar de ce? a întrebat ea."

„Știi că aici locuiește un spiriduș și ar trebui să știi și că lui nu-i place să fie deranjat așa de devreme. De aceea nu trebuie niciodată să pui băutura la făcut înainte de ora două."

„Ha! Asta-i tot? a spus Kari foarte îndrăzneață. Nu mi-e frică mie de niște spiriduși. Dacă vreunul vine la mine, îl scot imediat afară pe ușă."

Ceilalți au tot avertizat-o, dar Kari a insistat că nu se teme de spiriduși și pe la ora unu s-a trezit și a început să pregătească focul pentru băutură. Dar cineva tot stingea focul din vatră de fiecare dată când Kari încerca să-l aprindă, iar ea nu-și putea da seama cine era. La un moment dat, Kari a strigat:

„Pleacă de aici! Dacă tu crezi că mă poți speria, te înșeli!"

„Fie cum spui tu!" a răspuns cineva din cel mai întunecat colț al încăperii. "Am șapte suflete aici, în casa asta. Credeam că o să-l am și pe al optulea."

„Și de atunci, nimeni nu l-a mai văzut sau auzit pe spiridușul din orfelinat", a spus Kari Gausdal.

-Mi-e frică! Povestește-ne dumneata, domnule locotenent, când tu ne povestești, nu mi-e niciodată frică, pentru că poveștile tale sunt totdeauna amuzante! a spus unul dintre micuți. Un alt copil mi-a cerut să le povestesc despre spiridușul care a dansat cu o fată. Era o poveste pe care nu aș fi vrut să le-o spun, pentru că acolo era și un cântec, dar copiii n-aveau de gând să mă lase în pace și începusem deja să mă pregătesc să-mi folosesc vocea lipsită de armonie pentru a interpreta cântecul din poveste. Chiar atunci a venit nepoata cea frumoasă, spre bucuria copiilor și spre ușurarea mea.

-Acum, copii, o să vă spun povestea, dar doar dacă puteți s-o faceți pe verișoara voastră Lise să cânte cântecul pentru voi, am spus în timp ce ea s-a așezat. Și voi toți veți dansa, nu-i așa?

Toți copiii s-au adunat în jurul lui Lise, care le-a promis că va cânta, iar eu am început să povestesc:

-Era undeva, cred că era în Hallingdal[6], o fată care urma să-i ducă unui spiriduș, un terci delicios. Să fi fost într-o seară de joi sau într-una de Crăciun, nu-mi amintesc, dar cred că a fost, mai degrabă, o seară de Crăciun. A crezut că era atât de păcat să-i dea spiriduşului mâncare bună, așa că a mâncat ea însăși terciul și a băut și grăsimea cumpărată și s-a dus la hambar cu terci de fulgi de ovăz și lapte acru într-un jgheab de porc. „Ai jgheabul tău, urâtule!" a spus fata. Dar ea nici că a spus asta până la capât, că spiriduşul s-a grăbit de a luat-o la un dans până când fata a picat de oboseală, iar când oamenii au venit dimineața la hambar, era mai mult moartă decât vie, timp în care spiriduşul cânta și dansa deopotrivă." Aici domnișoara Lise a continuat povestea spiriduşului cu cântecul în ritmul Halling[7]:

„Oh, ai nevoie de terci pentru Tomten[8], oh, ar trebui să dansezi cu Tomten!"

„O, dacă ai terci pentru Tomten, atunci vei avea voie să dansezi cu Tomten !"

Am ajutat să bat ritmul cu ambele picioare, în timp ce copiii făceau zgomot și se tăvăleau pe podea.

-Cred că întoarceți camera cu susul în jos, copii. Faceți zgomot de mă doare capul, a spus bătrâna Skau.

- Calmați-vă acum și vă voi spune câteva povești.

S-a făcut liniște în sufragerie și bătrâna a început să povestească.

-Oamenii acum spun atât de multe despre spiriduși și fantome și altele, dar eu nu le prea dau crezare. Nu i-am văzut pe unul sau pe altul – nici nu am călătorit prea departe în viața mea – și cred ca sunt doar povești, dar Stine l-a văzut pe spiriduș, spune ea. Când munceam în parohie, ea lucra pentru părinții mei, iar la ei venea un căpitan bătrân, care nu mai activa. Acolo era atâta liniște și calm. Nu mergeau niciodată la nimeni și nimeni nu venea la ei, iar căpitanul nu trecea mai jos de debarcader. Îmi amintesc bine că mergea acolo în papuci și cămașă de noapte albă, cu pipă lungă și o haină de un gri sidefat, cu nasturi de oțel. Se duceau mereu la culcare devreme și acolo era un spiriduș. „Dar a fost un moment", a spus Stine, „când eu și bucătăreasa ne-am așezat într-o seară în odaia cameristei și a trebuit să ne îngrijim și să coasem singure și era timpul de culcare, pentru că paznicul sunase deja de ora zece".

Cusutul și umplutul aveau să se oprească, deoarece din clipă-n clipă putea să sosească Jon Blund[9]; așa că am început să mă dezmeticesc, fiind treziți cu noaptea-n cap, având de spălat devreme. Dar cum stăteam noi acolo, am auzit o zarvă teribilă din bucătărie", a zis ea. „A fost de parcă cineva a dărâmat toate farfuriile împreună și-a dat cu ele de podea. Ne-am ridicat în grabă

și-am țipat „Doamne, ajută-ne! Este spiriduşul!” și-am fost atât de speriată încât nu am îndrăznit să mai pun piciorul în bucătărie. Bucătăreasa era și ea terifiată, dar și-a luat inima în dinți și a mers într-acolo, toate farfuriile erau pe jos, dar niciuna nu era spartă; iar spiriduşul stătea în prag, purtându-și pălăria roșie de lână și râzând până în colțul urechilor. Dar ea auzise că, din când în când, spiriduşii au fost păcăliți ca să plece, când cineva le-a spus că există locuri mai liniştite și atunci a început să se gândească cum să-l păcălească, a explicat ea, spunându-i că ar trebui să se mute la căldărar, pe partea cealaltă a străzii. Era mai liniște acolo, iar ei mergeau la culcare de la ora nouă. Asta era adevărat, mi-a zis ea mie. Dar vezi tu, maistrul lucra cu toată lumea, cu ucenicii și toți ceilalți, de la trei dimineața și tot restul zilei. De atunci, mi-a spus ea, „nu l-am mai văzut pe spiriduș la comandant. Dar lui îi plăcea mult la căldărari, chiar dacă ciocăneau și loveau toată ziua, deoarece unii oameni spuneau că soția de acolo îi punea terci în pod, în fiecare joi seară”, a spus Stine. “Și e greu de crezut că au ajuns atât de bogați, indiferent dacă spiriduşul i-a ajutat sau nu, prefer să nu spun”, a adăugat mama Skau.

A tușit și și-a dres vocea – a fost o poveste neobișnuit de lungă pentru ea. Dar după ce a mirosit puțin tutun, și-a revenit și a început o nouă poveste:

-Mama mea, care era o femeie onestă, mi-a povestit o întâmplare care a avut loc aici în oraș, în Ajunul Crăciunului. Știu că este adevărată, deoarece ea nu mințea niciodată.

-Spuneți-ne, madame Skau, am zis eu.

-Povestiți, povestiți, mama Skau! au strigat copiii.

Doamna a tușit și a mai mirosit puțin tutun.

Pe vremea când mama mea era încă fată, obișnuia să viziteze o văduvă pe care o cunoștea, ea se numea… Madame… Nu, nu îmi amintesc numele ei, dar nu contează, ea locuia pe strada Møller și era o femeie în floarea vârstei. Deci, era Ajunul Crăciunului, cum este acum, iar ea s-a gândit să se ducă la Matins în dimineața Crăciunului. Ea era mereu prezentă la biserică, așa că și-a făcut o cafea, ca să aibă ceva cald de băut, cum ea nu ținea post. Când s-a trezit, luna strălucea pe podea, dar când s-a ridicat ca să se uite la ceas, acesta s-a oprit, limbile arătau ora unsprezece jumătate. Ea nu știa cât era ceasul, așa că a mers la fereastră și s-a uitat la biserică. Așadar, ea a trezit-o pe servitoare și a rugat-o să-i pună cafeaua pe foc, în timp ce s-a îmbrăcat și-a luat Psaltirea și a plecat la biserică.

Dar când a privit în jurul său, a observat că oamenii erau atât de palizi, de parcă ar fi fost

morți. Nu cunoștea pe nimeni de acolo, dar erau mulți pe care credea că îi văzuse înainte, deși nu își putea aminti de unde. Preotul care a intrat în amvon nu era unul dintre preoții orașului; era un bărbat înalt, palid și îi părea cunoscut. A ținut o predică frumoasă, lipsită de forfota din timpul slujbei din dimineața de Crăciun, iar liniștea aceasta asurzitoare i-a dat fiori. Când au început iarăși să cânte, o femeie care stătea lângă s-a aplecat spre văduvă și i-a șoptit la ureche: „Aruncă-ți haina și pleacă, căci dacă rămâi aici până se termină, ei vor scăpa de tine. Spiritele sunt cele care țin slujba."

-Of, îmi e frică, îmi e frică, mama Skau! s-a văitat unul dintre micuți, foindu-se pe scaun.

-Șșș, șșș, liniște copii, ea va scăpa cu bine de acolo, veți vedea, a spus mama Skau. Dar văduva era speriată, deoarece când a auzit o voce și s-a uitat la femeie, a recunoscut-o. Era vecina ei care murise cu ani în urmă, iar când s-a uitat prin biserică din nou, și-a adus aminte cum i-a văzut pe preot și pe credincioșii din biserică înainte, acum fiind toți oale și ulcele. Ea a înghețat, cât de fricoasă era. Și-a luat paltonul în grabă, așa cum a zis femeia, și a plecat din biserică. Dar cum mergea ea, i-a simțit cum s-au întors și încercau să o prindă, picioarele ei au început să-i tremure, aproape că s-a scufundat în podeaua bisericii. Când a ajuns pe treptele bisericii, ea a simțit cum au prins-o de palton, iar ea, de frică, l-a lăsat în urmă și a plecat în grabă înspre casă. Când a ajuns la ușă, ceasul a bătut ora unu, iar când a intrat, avea inima cât un purice. De dimineață, când oamenii au venit la biserică, paltonul se afla pe trepte, rupt în mii de bucățele. Era un palton scurt, roșu deschis, din piele de iepure, ca acelea purtate când eram copil. Este ciudat să vezi unul acum, dar sunt aici în oraș niște doamne în vârstă la Fundație în Centrul Vechi, pe care le văd la biserică, care încă mai poartă asemenea paltoane de Crăciun.

Copiii, care au părut speriați la prima parte a poveștii, și-au exprimat dorința de a auzi și altele, de data aceasta nu atât de înfricoșătoare. Și-au târșâit picioarele până pe canapea și pe scaune și au spus că simt ceva sub masă și că încearcă să-i apuce. În acel moment au fost aduse lumânările în candelabru și am descoperit, spre amuzamentul nostru, că stăteau cu picioarele pe masă. Lumânările, prăjitura de Crăciun, dulceața, produsele de patiserie și miedul[10] au alungat imediat poveștile de groază și frica, împrospătându-ne mințile cu subiecte mai vesele din viața noastră. În cele din urmă, au venit terciul de orez și friptura din costițe de porc și ne-au liniștit de tot, iar apoi ne-am despărțit devreme unii de alții, urându-ne un Crăciun fericit.

Dar am avut o noapte foarte agitată. Nu știu dacă să fi fost de la povești, de la mâncarea greoaie, de la slăbiciunea mea, ori de la toate acestea împreună. Am încercat să stau întins, dar m-am întors pe toate părțile și nu mi-am putut lua gândul toată noaptea de la spiridușii și fantomele din poveștile spuse.

În cele din urmă, m-am dus la biserică auzind sunet de clopote. Aceasta era luminată, iar când am intrat, era de fapt biserica de acasă din vale. Nu era nimeni de văzut acolo decât păpuși cu pălării roșii, soldați în uniforma și țărănci cu basma și obraji roșii. Preotul care stătea în amvon era bunicul meu, care a murit când eram mic. Dar când a ajuns pe la mijlocul predicii sale, făcea roata țiganului în mijlocul bisericii – era cunoscut ca fiind un om iute – astfel încât sutana lui zbura într-o direcție și gulerul în cealaltă.

-Acolo zace preotul și aici sunt eu, a spus el cu o fraza pe care o folosea des, „și acum să începem un dans de primăvară".

Imediat toată adunarea s-a prăbușit în cel mai sălbatic dans și un om înalt din vale s-a apropiat și m-a luat de umăr și a spus:

-Ascultă, amice!

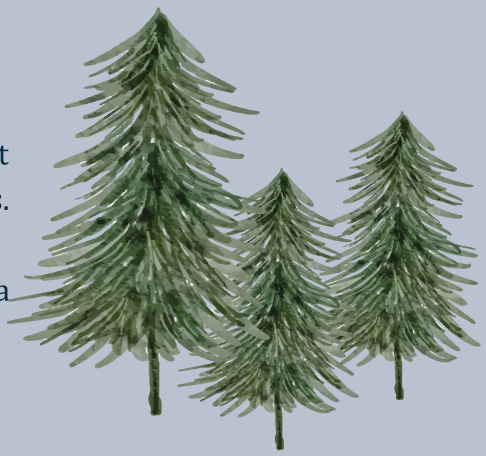
Nu știam ce să cred, când m-am trezit imediat am simțit aceeași atingere pe umăr și l-am văzut pe același om pe care îl văzusem în vis, aplecat deasupra patului meu, cu pălăria trasă peste urechi, un palton din blană de ren pe el și o pereche de ochi mari ațintiți înspre mine.

-Cu siguranță visezi, a spus el. Fruntea ta e transpirată și dormi mai adânc decât un urs în bârlog. Dumnezeu să-ți dea pace și Crăciun fericit, de la tatăl tău și de la toți oamenii din vale. Uite aici o scrisoare de la un cărturar și o haină din piele de ren pentru tine. Calul Storborken e în curte.

-Dar în numele lui Dumnezeu, tu ești, Tor? Fusese ajutorul tatălui meu la fermă, un băiat minunat din vale. Cum de-ai ajuns aici atât de repede? am strigat cu bucurie în glas.

-Păi o să-ți spun, a răspuns Tor. Am venit cu Borken și eram și cu cărturarul în Nes și el mi-a spus, „Tor," a zis, „Nu mai e mult de mers până în oraș. Ia-l pe Borken și caută-l pe locotenent și dacă se simte bine și poate călări, atunci ia-l cu tine", mi-a spus.

Când am plecat din oraș, totul era clar din nou. Calul galopa cu picioarele lui repezi și bătrâne, iar de un așa Crăciun ca cel de atunci n-am mai avut parte nici înainte, nici după ziua aceea.

Bibliografie:
Asbjørnsen, P. Ch. 1843. „En gammeldags juleaften" („Un Ajun de Crăciun de modă veche"), în Colecția norvegiană de povești populare intitulată Norske Huldre-Eventyr og Folkesagn (Basme norvegiene cu nimfe și zâne și legende populare), http://runeberg.org/folkeven/002.html, accesat în 23.11.2021.

Note

1 Oslo de azi.

2 Den gamle med kysen, (titlul în original, în limba norvegiană).

3 Ființă supranaturală din folclorul nordic care trăiește lângă oameni. Acesta era considerat un mic om îmbrăcat în gri, cu o pălărie roșie și barbă lungă. Este foarte puternic și ajută la munca de la fermă, dacă în anumite seri, mai ales în Ajunul Crăciunului, primește mâncare și băutură bună. Dacă nu este tratat bine, el devine vicios și poate face rău oamenilor și animalelor.

4 Personaje din basme: Smørbukk, un băiat dolofan și isteț și câinele familei sale, Gulltann.

5 gnom, spiriduș, pitic răutăcios (t.n.).

6 Vale din Viken aflată între Ustevatn și Krøderen, o întindere de aproximativ 120 de kilometri.

7 Dans tradițional sătesc care poate fi dansat de o persoană singură sau în grupuri de bărbați sau cupluri; muzica rulează într-un tempo format din două părți, de obicei 2/4 sau 6/8.

8 În folclorul norvegian, *tomte* era un spirit care locuia lângă case, cel mai adesea identic cu spiriduşul – *nisse*

9 O figură din basm care se aseamănă cu nisse și care în limba română este echivalent cu Moș Ene. Jon Blund presăra nisip magic în ochii copilașilor pentru ca aceștia să aibă un somn dulce și liniștit.

10 mjød (în original în limba norvegiană).

Text tradus din limba japoneză de drd. Isabella Cîrlănaru

YUKIONNA (FEMEIA ZĂPEZILOR)

A fost odată ca niciodată în țara rece din nord, un sat mic ce se afla ascuns în inima unui munte abrupt. Acolo locuiau doi pădurari, tată și fiu. Pe pădurarul în vârstă îl chema Mosaku iar pe cel tânăr Minokichi. Cu toate că ocupația generală a tatălui și a fiului era de a fi pădurari, atunci când muntele era acoperit de zăpadă ei își luau puștile și porneau la vânătoare. Cei doi au pornit la vânătoare, însă în acea zi nici un animal nu și-a arătat chipul.

-Se pare că va ninge puternic în noaptea aceasta, a spus Mosaku uitându-se la cer.

-Așa este. Atunci ar trebui să coborâm mai devreme de pe munte ca să ajungem devreme acasă.

Însă cei doi nu au pornit demult către sat când a început o ninsoare foarte puternică.

-Vai, tată! Vine ninsoarea, trebuie să ne grăbim acasă!

-Nu o să ajungem nicicum la timp! În apropiere se află o căsuță a unui pădurar, haide să ne adăpostim acolo noaptea aceasta!

Cei doi au pornit spre căsuță, abia văzând ce se află în fața lor.

-Iată! Acolo este căsuța pădurarului!

Cei doi au ajuns cu bine la căsuță și s-au ghemuit imediat lângă focul din șemineu, unde s-au încălzit încet-încet. Numai ei doi erau în căsuță, așa că fără să își dea seama, fiind obosiți, au adormit lângă foc.

Brusc, în mijlocul nopții, s-a auzit un sunet ca și cum cineva se furișa în casă.

Trezindu-se ușor și cu ochii între-deschiși, Minokichi a văzut o femeie intrând în casă. Femeia avea pielea albă ca zăpada, părul lung și negru și purta un kimono.

Aceasta s-a apropiat de cei doi bărbați și stând lângă Mosaku în timp ce el dormea, a suflat peste el. Când a făcut asta, bărbatul s-a transformat de îndată în gheață.
Văzând acestea, Minokichi a fost atât de speriat încât nu a reușit să scoată nici un sunet. Când femeia l-a văzut pe Minokichi, a spus:
-Uitându-mă la tine văd că ești încă tânăr. Viața ta încă radiază tinerețe. Noaptea aceasta mă voi opri din a-ți lua strălucirea.
După o pauză ea a continuat:

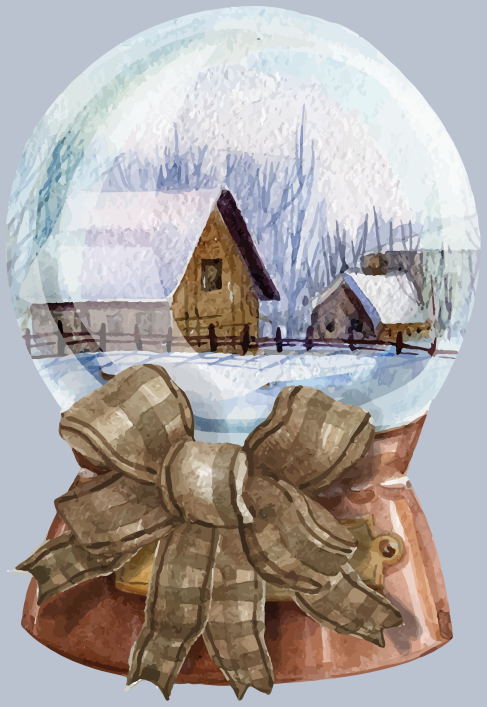
-Însă ceea ce s-a întâmplat aici rămâne un secret! Trebuie să promiți că nu vei povesti nimănui despre mine. Dacă povestești cuiva ceea ce ai văzut, îți voi îngheța și ție viața. În punctul acela Minokichi a leșinat. De dimineață când Minokichi s-a trezit, și-a amintit de femeia înfricoșătoare și s-a întors imediat către tatăl său. Atunci a observat că lângă el, Mosaku murise de frig. Atunci Minokichi a realizat că întâmplarea din noaptea trecută nu a fost numai un vis și că nu avea voie să vorbească cu nimeni despre asta. Timpul a trecut iar Minokichi nu a mai scos nici un cuvânt, era ca mut și locuia singur și izolat de restul lumii.
Într-o noapte de iarnă cu o ninsoare puternică, pe când Minokichi își făcea treaba prin casă, a auzit cum cineva a bătut la ușă.
-Cine este? a întrebat Minokichi ezitând, deoarece nu mai vorbise demult. Deschid acum.
Când Minokichi a deschis ușa, la intrare stătea o fată foarte frumoasă.
-Îmi pare rău că vă deranjez în timpul nopții, a spus ea timidă. M-am rătăcit în mijlocul călătoriei mele și aș vrea să vă întreb dacă pot petrece noaptea aici. Este tare frig afară și sunt obosită!
Auzind rugămintea fetei, Minokichi a roșit și a lăsat-o pe fată să intre în casă.
-Ce multă zăpadă este afară! Este foarte frig afară, așa-i? a întrebat Minokichi. O să pregătesc ceva cald de mâncare, te rog să mănânci!
-Ah nu, nu pot mânca nimic fierbinte....
-Chiar așa? Ești foarte sensibilă?
-Da, iar în unele zile fierbinți de vară se întâmplă să leșin.
Minokichi a dat din cap și a început să pregătească mâncarea. Fata i-a părut de la început foarte drăguță și i-a zâmbit.

Numele fetei era Oyuki. Cei doi tineri au ajuns să se cunoască din ce în ce mai bine și s-au îndrăgostit unul de celălalt. În scurt timp au ajuns să se căsătorească.
Cu timpul ei au fost binecuvântați cu cinci copii iar Minokichi cel tăcut și-a recâștigat zâmbetul înapoi.
-Iar toate acestea numai datorită lui Oyuki, spuse Minokichi gândindu-se la anii din urmă.
Anii treceau ca în zbor iar Oyuki avea o relație foarte bună cu soțul și copii ei. Cu toate că au trecut atâția ani de când Minokichi a cunoscut-o, Oyuki arăta la fel de tânără și frumoasă.
În anul acela iarna a fost rece și neprietenoasă. Într-o noapte ningea foarte puternic iar vântul se auzea tare în afara casei. În timp ce se uita la Oyuki, Minokichi începu să vorbească cu drag:
-Oyuki, ai rămas la fel de frumoasă ca în ziua în care te-am cunoscut. Sunt atât de recunoscător că ne-am apropiat și că ești soția mea.
Atunci, Minokichi își aminti de întâmplarea din căsuța mică din munți.
-Dacă nu ai fi fost tu, până și azi aș fi fost singur. Adevărul este că demult, într-o noapte rece și asemănătoare cu aceasta....
Încet, încet, Minokichi a început să povestească despre noaptea aceea în care tatăl său, Mosaku, a murit de frig.
-Când m-am uitat acum la fața ta, mi-am amintit de această întâmplare. În viața mea nu mi-a mai fost atât de frică....
-Minokichi, dragule...., începu Oyuki întorcându-se spre el.
-Nu cumva ai făcut o promisiune în noaptea aceea?
Surprins, ochii lui Minokichi s-au mărit. Oyuki a continuat:
-Ai făcut o promisiune în noaptea aceea de a nu povesti nimănui ceea ce s-a întâmplat în căsuță.
În acel moment Oyuki și-a schimbat complet înfățișarea. Pielea ei a devenit albă ca zăpada iar Minokichi a realizat că cea care stătea în fața sa era femeia înfricoșătoare din căsuță.
-Eu sunt femeia zăpezilor.
Oyuki s-a întors tristă cu spatele către soțul ei.
-Ți-ai rupt promisiunea, ceea ce înseamnă că sunt nevoită să îți îngheț viața. Însă nu pot. Mă gândesc la copii noștri și... Pur și simplu nu pot!

Minokichi nu reușea să spună nimic și se uita la Oyuki care se îndrepta spre ieșire. Ea a spus:
-Nu pot să îți iau viața, în schimb însă, voi fi nevoită să dispar. Te rog să ai grijă de copii noștri...
Atunci ea a ieșit pe ușă și a plecat. Minokichi, schimbându-se la fața, a fugit după ea și a încercat să o găsească, însă silueta ei a dispărut în ninsoarea puternică. A dispărut ca zăpada care se topește.

Din acea zi, Minokichi a rămas singur cu copii săi, însă i-a crescut cu mare dragoste. Adesea s-a uitat pe geam gândindu-se la soția sa, însă ea nu s-a întors vreodată.
Și în ziua de azi se povestește în țara din nord despre femeia zăpezilor.
Se spune că atunci când ninsoarea este foarte puternică, femeia zăpezilor se gândește la soțul ei cel bun și la copii, dând voce vântului de afară și făcând fulgii să cadă. Atunci, Minokichi și copii știu că ea este aproape de ei.

Sfârșit.

Sursa: https://arasuji-m.com/yukionna/

Text de Teodora Crișan, studentă în anul I, specializarea Portugheză-Engleză, Facultatea de Litere

LUMINI DE DOR PESTE DOURO

Sărbătorile de iarnă se rostogolesc, pe râul Douro, în oceanul care este așteptat de căldura nisipului, la marginea valurilor reci. Simfonia creată de amorul etern dintre apă și uscat pătrunde sfios pe străzile orașului Porto. La țărm, aerul rece al nopții, purtat de ocean din depărtare, învelește trecătorii care au decis să își petreacă ajunul de Crăciun împreună cu marea.

Pierdut în mulțimea de pietoni, John, care visa la un Crăciun alb, o amintire a copilăriei de mult trecute, privea cerul înstelat, ascultând valurile, ce păreau mai aproape decât erau ele cu adevărat.

"Oh, cum anumite lucruri simple pot deveni comori de neatins în amintirea noastră!" Oftează lung și privește marea zambind. "Hmm..."

Porto era noua lui casă, se mutase din Londra în Portugalia în urma cu trei ani, dar reușise să se întoarcă la familia sa în fiecare an, de Crăciun. Anul acesta serviciul nu îi permitea... John urma să își petreacă Crăciunul singur, într-o țară străină, înconjurat de umbre aparținand altei lumi, nu cea din care provenea el.

Portughezii sunt cunoscuți pentru tradițiile lor de Crăciun, precum Bolo Rei, Missa do Galo, Tronco de Natal și multe altele pe care John le adora, însă toate au un sens doar dacă sunt sărbătorite cu cei dragi, acasă, iar el era departe de a fi acasă.

"Acasă..." Se așează pe o bancă, în centrul orașului, și admiră luminile de Crăciun care reușeau să transforme orașul într-o lume de basm. Atracția principală din piața centrală era un brad uriaș, pregătit pentru sărbatori. "Ce n-aș da să fiu acasă..." Închide ochii și se așează mai comfortabil pe banca răcoroasă. "La casa de lângă Tamisa... râu ce duce prezentul în trecut și îmbracă orașul într-o mantie obscură... De Crăciun mereu ninge... e frig... dar e un alt fel de frig... e un frig cald... Mereu am perceput zăpada ca fiind caldă... ca fiind acasă".

Închis în amintirile înghețate ale anilor trecuți, își continuă drumul spre micul său apartament. Scara blocului avea ieșire la o stradă lăturalnică, aproape de centrul orașului. Blocul era unul obișnuit, tăcut. Casa scărilor avea, înfășurată pe balustradă, o beteală de Crăciun verde, cu lumini calde ale unei instalații de brad pierdute printre fâșiile rupte de trecerea timpului. Zâmbetul timid de pe fața lui John transformă scara veche și aparent necunoscută lui, în cea pe care o cunoaște atât de bine, în cea de acasă. Apartamentul lui e la ultimul etaj și e singurul de pe etaj. Pe ușa apartementului este agățată o coroană de Crăciun cu globuri și panglici albastre.

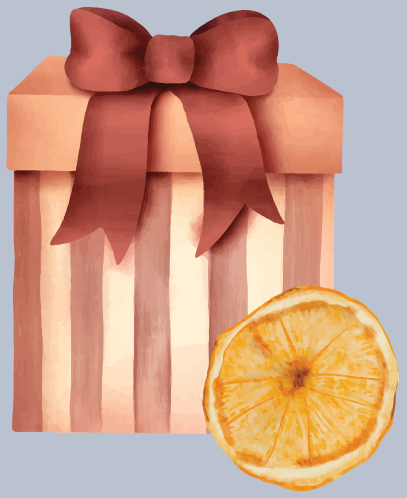
”Globuri albastre…” John zâmbește în sinea sa, amintindu-și de bradul uriaș de Crăciun pe care părinții săi l-au împodobit anul trecut pentru Martin, nepotul lui de un an și jumătate. Albastru este și culoarea marilor depărtări și a idealului, aducându-l pe John la realitatea în care se afla… singur, departe de casă.

Lângă ușa apartamentului era o cutie mare, pe care era scris ” Feliz Natal, John!”. Nu se gândi de două ori și luă cutia cu el. John nu avea multe decorațiuni de Crăciun în casa sa din Porto, dar avea un brad învelit cu o ghirlandă luminoasă si sub care erau două, trei cutii goale, frumos împachetate, ce trebuiau să ia locul cadourilor.

Sacoul său era ușor ud, picaturi timide de ploaie formând un strat subțire de apă pe materialul călduros.

”Ploaie…” Nu ura ploaia în mod special, dar prefera zăpada, iar acum ar fi dat orice să vadă desene minuscule, pictate în gheață, pe sacoul său negru.

Focul din micul șemineu de apartament lumina sfios camera de zi. John era așezat pe canapea, cu cutia în mână. Expeditorul era aparent necunoscut, însă dacă cineva era puțin atent, își putea da seama că pachetul era trimis de departe. Colțurile erau tocite, scotchul ușor dezlipit, iar două dungi de cariocă verde pe marginea cutiei elucidau misterul.

”Martin!” Zâmbi John. Lângă dungile de carioca verde, erau niște picături de sclipici albastru. Martin, nepotul lui John, adora sclipiciul.

În cutie erau două alte cutii. Una impecabil împachetată, cel mai probabil de fratele lui John, tatăl lui Martin, alta desenată anapoda în toate culorile posibile, cu toate instrumentele posibile, sclipici, cariocă, acuarelă, creion, cretă. Prima cutie pe care John a deschis-o era cea împachetată de Martin. Înăuntru era un desen, cel mai probabil realizat de Martin. Conturul unei mâini de copil, decorată de Craciun, cu globuri roșii, galbene, albastre și cu o stea roz pe degetul mare. Martin mereu avuse o imaginație bogată.

”Ce mare a crescut…” Comparând vechea scrisoare pe care a primit-o de la Martin, în care micul voinic a ținut neapărat să își contureze mâna, John a realizat cât de rapid trece timpul.

A deschis apoi, cutia de la fratele său, în care era un glob de Crăciun transparent, cu zăpadă falsă înăuntru. John a scuturat puțin globul și a urmărit atent fiecare bucată de polistiren care se așeza la locul ei, acoperind baza globului la fel cum zăpada acoperă pământul. Lângă glob era o foaie mică, imprimată, pe care scria „A lenda das Amendoeiras em Flor”, adică „Legenda migdalilor înfloriți”.

Se ridicase și puse globul în brad, deși nu avea alte globuri agățate în el. Afară, liniștea caldă a sărbătorilor se împrăștia ușor în întregul oraș. În timp ce citea legenda portugheză, care prezintă dorul de casă și puterea unor gesturi aparente inocente să transforme tristețea și singurătatea în calm și iubire, se juca cu micul glob de plastic. Legenda prezintă iubirea profundă a unui rege arab care domnea în Portugalia, față de soția sa, care provenea dintr-o țară din nordul Europei. Ea era obișnuită cu aerul rece al iernii și cu zăpada de un alb pur, care acoperea pământul. Cum în țara a cărei regină era acum, nu ningea, ii se făcuse dor de casă. Văzând tristețea soției sale, regele a dat ordin în regat să se găsească un cadou care să o înveselească. Inițial, idea plantării migdalilor părea stranie, însă florile albe ale copacilor au reușit să aducă un zâmbet de fericire reginei. John a fost cuprins de acel sentiment cunoscut al sărbatorilor, plutind cu gândul în jos pe râul ce sfios curgea chiar prin fața apartamentului, ducându-l acasă, cum florile albe ale migdalilor au purtat-o pe regină, înapoi în țara sa natala, unde iarna pământul era acoperit cu zăpadă.
Brusc, Douro se transformase în Tamisa, zumzetul apei devenea cântec de iarnă, zăpada falsă din micul glob de plastic se așeza peste întreg orașul Porto și dorul lui John pentru casă disparuse în zambetele celor ce sărbatoreau azi, împreună cu el, departe de casă, singuri sau împreună cu cei dragi, Crăciunul.

Prin cuvinte, fapte sau gânduri, liniștea sărbătorilor de iarnă ne fură pe toți și ne poartă acolo unde tânjim cel mai mult să fim. Cele mai mici gesturi obiecte având puterea șireată de a ne fura și de a ne transporta în amintire, aproape de cei dragi, fie că sunt cadouri atent alese de copii isteți, fie că sunt petalele delicate ale florilor de migdal.

Basm japonez repovestit de prof.univ.dr. habil. Rodica Frenţiu şi lect.univ.dr. Florina Ilis.
Ilustraţii de stud. Daniela Păun (An I, spec. Japoneză-Engleză). Aranjare text de drd. Ciliana Tudorică.

日本昔話・POVESTE JAPONEZĂ

RECUNOȘTINȚA COCORULUI

『鶴の恩返し』

A fost odată ca niciodată, într-un sat, un tânăr sărac, dar harnic. Iarna, când câmpurile erau învelite în întregime de nămeţi, tânărul tăia copaci din pădure.

Într-o seară, când cobora de la munte, căzu din cer un cocor alb. Își târa penele prin zăpadă, luptându-se cu durerea. „Ce s-o fi întâmplat oare?!”, se întrebă tânărul în sinea lui... Când s-a apropiat de cocor, a văzut că aripa îi era străpunsă de o săgeată. „Cine a putut face așa ceva...?!”, se întreba nedumerit...

Ca să nu sperie cocorul, tânărul îi scoase ușor săgeata din aripă. Iar cocorul se uita nemișcat la tânăr cum acesta îi spăla rana cu apa din canistră și îi lega aripa cu o bucată de pânză.

- Ești bine acum! Întoarce-te cu grijă acasă!, îi spuse tânărul.

Atunci, cocorul își întinse aripile spre cer. În timp ce țipa fericit kuu kuu ..., își luă zborul înspre munți.

Tânărul s-a întors vesel acasă.

Într-o seară, la câteva zile după această întâmplare, tânărul a auzit cioc, cioc... Era cineva în fața ușii. Când a deschis ușa, a văzut o fată foarte frumoasă. Și părul, și veșmântul kimono erau albe de zăpadă.

- E frig afară, vă rog să poftiți înăuntru!

În timp ce tânărul spunea acestea, fata intră în casă răsuflând ușurată.

- Am rătăcit drumul... Vă rog să mă găzduiți peste noapte!

Tânărul o îndemnă să se așeze lângă foc și o invită la cina lui simplă. Din cauza nămeților mari, tânărul nu se putuse duce la oraș să vândă lemne și, așa, nu avea nimic cumpărat. Atunci fata i-a spus:

- Voi pregăti eu ceva!

Și a scos dintr-un pachețel alimente pe care le-a pregătit într-o masă copioasă. Fata, pe nume O-Tsuru, îi mărturisi tânărului că-și pierduse părinții și își vizita niște rude de la oraș pe care nu le întâlnise niciodată. Dar, și ziua următoare, și următoarea zi, din cauza nămeților, n-a fost cale pentru O-Tsuru să plece. Își petrecea zilele gătind cu îndemânare mese gustoase din puține alimente, făcând curățenie și alte treburi în gospodărie. În cele din urmă, ninsoarea încetă și soarele își arătă din nou fața.

- Vă rog să mă lăsați să rămân aici..., îi spuse O-Tsuru tânărului.

Și așa și-au început traiul împreună.

Într-o bună zi, O-Tsuru i-a cerut tânărului să-i facă un atelier de țesut și el i-a îndeplinit dorința, construindu-l în spatele casei.

- Până termin de țesut pânza, te rog să nu privești înăuntru!, i-a spus O-Tsuru, intrând în atelier cu firele de țesut cumpărate de la oraș de tânăr, și s-a apucat de treabă.

Din încăpere se auzea zgomotul războiului de țesut: kii battan...

A treia seară, O-Tsuru îi înmână tânărului pânza țesută. Era o pânză tare frumoasă, de un alb strălucitor.

- Dacă o vei duce la oraș, se va vinde cu siguranță!

Tânărul a luat pânza și s-a dus cu ea la oraș.

- Nu doriți pânzeturi frumoase?! Vă rog să le aruncați o privire!

S-a strâns multă lume în jurul lui și pânza s-a vândut foarte scump. Iar de banii câștigați tânărul a putut cumpăra, pe lângă firele pentru țesut cerute de fată, mâncare și chiar cadouri. Când s-a întors acasă, O-Tsuru s-a așezat din nou la război.

- Te rog să nu tragi cu ochiul!, și-a reluat O-Tsuru rugămintea.

Următoarea pânză a fost cumpărată cu bani mulți de boier.

- Data viitoare îți voi plăti și mai mult!, i-a spus boierul tânărului.

Tânărul nu mai putea de fericire văzând atâția bani. „Se pare că voi putea trăi bine de acum!”, se gândi în sinea lui...

.- E pentru ultima oară!, îi spuse O-Tsuru și intră în atelier.

Slăbise foarte mult. În sfârșit, se auzi războiul de țesut: kii battan... Părea ca răsună ecoul unui sunet trist... Tânărul alergă în fața atelierului.

- Nu mai e nevoie să țeși...

Dar nu primi răspuns. Se auzea doar zgomotul războiului... Tânărul își uită promisiunea și se uită înăuntrul atelierului. Acolo nu era silueta fetei, ci un cocor care țesea pânza smulgându-și aripile...

- Oooh! Ești un cocor ...!, spuse cu voce tare tânărul fără să-și dea seama.

Atunci zgomotul se opri și cocorul luă chipul fetei.

- Sunt cocorul pe care l-ai ajutat cândva! Am venit să-ți răsplătesc bunăvoința! Dar, pentru că mi-ai zărit înfățișarea de cocor, trebuie să ne despărțim...

- Te rog să mă ierți! Te rog să rămâi aici pe veci!

O-Tsuru își întoarse trist capul într-o parte.

Kuu kuu... se înălță în dans cocorul spre cerul nopții. Tânărul alergă înnebunit după pasăre, dar, într-o clipă, aceasta se făcu mică și, în cele din urmă, cocorul dispăru înspre munte...

鶴舞 (Dansul cocorului)

Caligrafie japoneză de Rodica Frențiu.

LEGENDA ANULUI NOU CHINEZESC
NIÁN SHÒU – 年☒

Festivalul Anului Nou Chinezesc este unul din cele mai importante evenimente din calendarul chinezesc, iar legenda despre monstrul Nián Shòu ne explică obiceiurile și activitățile ce se desfășoară în cadrul acestui festival.

Legenda vine din vremuri străvechi, când oamenii încă trăiau cu frica de necunoscut. Pe atunci exista un monstru, Nián Shòu, care ieșea din ascunzătoarea sa subacvatică o dată pe an, iarna, de anul nou, și ataca orașele și satele, devorând tot ce-i pica în cale. Unii îl descriu având cap de leu, cu fața turtită și corp de câine, alții îl descriu ca fiind mare cât un elefant, cu dinții ascuțiți și coarne înfricoșătoare.

De fiecare dată când se apropia anul nou, oamenii se ascundeau în munți, pentru a nu fi mâncați. Ba mai mult, își vandalizau propriile case pentru a deruta monstrul. Era un haos total. Lucrurile s-au schimbat însă, într-un an, când un cerșetor batrân, cu barbă lungă și albă, a apărut în sat. Bătrânul cu ochi lucioși și baston a refuzat să fugă de monstru, spunând că știe cum să-l înfrângă. Oamenii neîncrezători, l-au ignorat. Unei singure bătrâne i s-a făcut milă de el. Femeia l-a lăsat în propria casă, l-a hrănit și a încercat, de repetate ori, să-l convingă să fugă cu restul locuitorilor. Bătrânul însă, și-a păstrat calmul și nu s-a răzgândit. În cele din urmș, femeia a plecat și ea, lăsându-l să rămână în casa ei.

În seara aceea, la miezul nopții, monstrul își făcu apariția. Văzu lumina unei singure case și înfuriat, se pregăti să atace. Dintr-o dată, se auzi un trosnet puternic. Ușa casei se deschise, orbind monstrul cu lumina puternică din interior, iar bătrânul ieși într-o haină roșie, râzând voios. Monstrul, înspăimantat de cele văzute, fugi, zburând departe în noaptea întunecată.

Ziua următoare, sătenii s-au întors, surprinși de faptul că satul era așa cum îl lăsaseră, nedistrus de monstru. În acel moment, bătrâna își aminti vorbele cerșetorului și răsuflă ușurată. Sătenii se adunaseră casa bătrânei, dorind să afle ce se întâmplase. Geamurile erau acoperite cu foi roșii și casa era plină foc de lumânări. De asemenea, găsisera hainele roșii purtate de bătrân și bucăți de bambus arse în curtea casei, folosite pentru a face zgomot. Și-au dat seama că ceea ce îl speria pe monstru era zgomotul artificiilor, lumina puternică și culoarea roșie.

Pentru a sărbători victoria, oamenii s-au îmbrăcat în hainele cele mai bune și au luat masa cu cei dragi. Ei au răspândit vestea, și în curând toata lumea a aflat cum să învingă monstrul.

De atunci s-a păstrat obiceiul: de fiecare dată, în ajunul noului an, oamenii lipesc pe ambele părți ale ușii și pe geamuri hârtie roșie cu urări, decorează casele și străzile cu lampioane roșii și aprind bambus sau artificii. Se spune, de asemenea, că monstrul Nián ar sta la originea faimosului Dans al Leului. Oamenii se îmbracă în costumul care seamănă cu creatura și execută dansul, alungând demonii și spiritele rele. Dansul este un simbol de putere și fericire. De atunci monstrul nu și-a mai făcut vreodată apariția, iar tradiția continuă până în ziua de azi.

Poza 1: Illustration by Wli Mantou Wli

Poza 2: Illustration by Fu Lei https://news.cgtn.com/news/7755444f35457a6333566d54/share_p.html

ZĂPEZICA
СНЕГУРОЧКА

A fost o dată un moș și o babă. Trăiau frumos, în înțelegere, dar aveau o mare tristețe: nu aveau copii.

A sosit iarna cu troiene de zăpadă până la brâu, s-au furișat copiii afară pe stradă să se joace. Moșul și baba se uitau la ei prin geam, gândindu-se la tristețea lor cea mare.

- Ce zici, bătrinico, - zice moșul, - hai să ne plăsmuim din zăpadă o fiică!

- Hai! - a zis baba.

Moșul și-a pus șapca pe cap, au ieșit în grădină și s-au apucat să-și plăsmuiească din zăpadă o fiică. Au rostogolit bulgării de zăpadă, i-au format piciorușele, i-au pus un căpșor din zăpadă, pe care moșul a lipit un năsuc, o guriță și o bărbie.

Și dintr-o dată, ce să vezi! Buzele Zăpezicăi au prins culoare, ochișorii i s-au deschis, se uită la bătrâni și zâmbește. Pe urmă a dat din căpșor, și-a mișcat mânuțele, piciorușele, scuturându-se de zăpadă. Din troiană a ieșit o fetiță vie.

S-au bucurat cei doi bătrâni, au dus-o în izbă. Se uitau la ea, o admirau.

Și începu să crească repede fiica celor doi, se făcu tot mai frumoasă pe zi ce trecea.

Nu puteau lua ochii bătrânii de pe ea! Creștea fiica lor deșteaptă, înțeleaptă și veselă. Cu toată lumea era drăguță, respectuasă. Muncea cu spor, cântând.

A trecut iarna. Razele calde ale soarelui prevesteau primăvara. Unde s-a topit zăpada, începea să răsară iarba verde, cânta ciocârlia.

... Însă Zăpezica dintr-o dată s-a întristat.

- Ce-i cu tine, fată dragă? – întreba bătrânul. – De ce ești tot mai tristă? Ori ești bolnăvioară?

- Nu am nimic, tăticule, nu am nimic, mămico! Nu am nimic! Nu am nimic!

S-a topit și ultimul petec de zăpadă, a înflorit poenița, au început să cânte păsările. Zăpezica devenea pe zi ce trece tot mai abătută, tot mai tăcută. Se ferea de razele soarelui. Căuta umbra și răcoarea, dar cel mai mult se bucura de ploie.

Într-o zi a apărut pe cer un nor negru, a început să cadă grindină cu bucăți mari de gheață. Zăpezica s-a bucurat, de parcă ploua cu perle din cer! Dar îndată ce a răsărit din nou soarele pe cer, grindina s-a topit. Zăpezica a început să plângă, de parcă ar fi pierdut pe cineva drag!

... După primăvară a sosit vara. S-au adunat fetele să iasă în pădurice. Au chemat-o și pe Zăpezica.

- Hai cu noi, Zăpezico, să hoinărim, să cântăm, să întindem o horă!

Nu a dorit Zăpezica să meargă în pădure, dar baba a încercat s-o roage:

- Du-te fată dragă, veselește-te cu prietenele!

Au ajuns fetele, împreună cu Zăpezica în pădure. S-au apucat să culeagă flori, să împletească coronițe, să cânte, să danseze. Numai Zăpezica singură a rămas tristă.

După ce soarele a apus, au adunat crengi uscate, au pus un foc mare și au început să sară peste el. Și-a așteptat și Zăpezica rândul printre prietene. A sărit și ea peste foc și s-a topit, în urma ei rămânând un norișor alb. S-a ridicat norișorul sus spre cer și a dispărut. Prietenele au auzit un strigăt disperat din spate: „Au”! S-au întors repede în direcția din care venea acesta, dar Zăpezica nu mai era. Au început s-o strige:

“Au, au, Zăpezico!”

Le-a răspuns doar ecoul dinspre pădure.

Ilustrație după Vladimir Dal

Sursă: https://teremsnegurochki.ru/rodina_snegurochki

CELE 11 CENTRE, INSTITUTE ȘI BIBLIOTECI CULTURALE DIN CADRUL UNIVERSITĂȚII BABEȘ-BOLYAI CARE AU CONTRIBUIT:

BIBLIOTECA AUSTRIA „BERNHARD STILLFRIED"

CENTRUL CLUJEAN PENTRU STUDII INDIENE

CENTRUL CULTURAL ITALIAN

CENTRUL DE CULTURĂ ȘI LIMBĂ POLONEZĂ

CENTRUL DE STUDII LITERARE BELGIENE DE LIMBĂ FRANCEZĂ

BIBLIOTECA DE STUDII NORDICE: LIMBA NORVEGIANĂ

CENTRUL CULTURAL JAPONEZ

CENTRUL DE LIMBĂ PORTUGHEZĂ – INSTITUO CAMÕES

CENTRUL DE STUDII JAPONEZE „SEMBAZURU"

INSTITUTUL CONFUCIUS

CENTRUL CULTURAL RUS

UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
BABEŞ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA